

Drogi czytelniku,

Głównym zadaniem **Narodowych Punktów Kontaktowych (ang. National Focal Point - NFP)** w projekcie ENDURANCE jest stworzenie trwałych narodowe sieci SUMP (ang. Sustainable Urban Mobility Plans czyli Planów Zrównoważonej Mobilności Miejskiej) w celu zachęcenia oraz wsparcia miast w ich procesie planowania oraz wdrażania zrównoważonej mobilności miejskiej. Sieci te propagują politykę zgodną z ideą SUMP, oferują pomoc przy realizacji jej założeń, umożliwiają wymianę wiedzy pomiędzy miastami w obrębie danego kraju oraz udzielają informacji, szkoleń oraz materiałów szkoleniowych w języku danego kraju. Każdy z punktów kontaktowych musi poszukać takich struktur, przedziałów tematycznych oraz formy działania, które będą najlepiej dopasowane do sytuacji w ich kraju. W tym wydaniu naszego e-biuletynu przyjrzymy się różnym rozwiązaniom, jakie zastosowały punkty kontaktowe w naszej sieci oraz podzielimy się z Tobą ich pierwszymi sukcesami.

Zasięg sieci ENDURANCE

Wiele z miast docenia korzyści płynące z wymiany wiedzy i doświadczeń z innymi europejskimi aglomeracjami. Europejskie sieci międzymiastowe takie jak **EUROCITIES**, **ICLEI** czy **Polis** z takiego właśnie założenia wychodzą. Jednak dla wielu miast język oraz konieczność częstych podróży stanowi barierę w uczestniczeniu w projekcie. Europejska Platforma Zarządzania Mobilnością - EPOMM od samego początku dostrzegła znaczenie polityk na szczeblu zarówno regionalnym jak i ogólnokrajowym i z tego względu utworzyła krajowe punkty kontaktowe w każdym z krajów należących do sieci EPOMM. W ramach projektu **EPOMM-PLUS** rozpoczęto budowę 21 narodowych punktów kontaktowych we wszystkich 21 krajach uczestniczących w projekcie. Powstałe sieci zrzeszają organy władzy lokalnej, regionalnej oraz państwowej jak również specjalistów z dziedziny transportu z danego kraju. Wiele z sieci skupionych w projekcie ENDURANCE zbudowanych jest na strukturach powstałych w trakcie trwania projektu EPOMM-PLUS. **CIVITAS Initiative** to projekt, który również dostrzegł wagę języka, jako niezbędnego czynnika kształtowania sieci i właśnie dlatego powołał do życia **CIVINET**, sieci miast funkcjonujące w ojczystym języku i obrębie danego kraju lub krajów ze sobą sąsiadujących. Gdziekolwiek jest to możliwe, ENDURANCE i EPOMM współpracują z sieciami CIVINETu.

Za pośrednictwem swoich sieci krajowych ENDURANCE daje miejskim samorządom możliwość nauki od innych miast w obrębie swojego kraju lub też mogą one korzystać z międzynarodowych doświadczeń. Podstawowym narzędziem w osiągnięciu tego celu są coroczne spotkania krajowych sieci oraz odbywające się w ich ramach sesje szkoleniowe. Ponadto miasta, które dołączają do sieci otrzymują swoje miejsce w zakładce poświęconej **krajom członkowskim** na internetowej stronie projektu ENDURANCE.

Idea SUMP dla miast i praktyków

Transport for an attractive city

AN INTRODUCTION TO TRAST

W krajach, które nie posiadają jeszcze dobrze rozwiniętej struktury SUMP, spotkania sieci ENDURANCE koncentrują się głównie na przedstawieniu koncepcji planów zrównoważonej mobilności miejskiej oraz na tym, w jaki sposób może ona być w nich wdrażana.

W Szwecji funkcjonuje projekt pn. **TRAST**, który w swojej formie przypomina ideę SUMP. W celu ustalenia podobieństw i różnic pomiędzy dwoma projektami, w ramach programu ENDURANCE, dokonano analizy porównawczej tych dwóch systemów. Wniosek był taki, że okazały się one być bliźniaczo podobne.

Podczas pierwszego krajowego spotkania sieci w Irlandii w czerwcu 2014 r. najważniejszą kwestią było wciągnięcie do projektu planistów miejskich. Na wydarzeniu obecni byli menadżerowie najwyższego szczebla z takich miast jak **Cork**, **Limerick** czy **Galway**, którzy pojawili się w towarzystwie przedstawiciela państwowej instytucji ds. transportu. Kwestia tego, czego miasta oczekiwałyby od projektu, należy już do awansowanego etapu wdrożenia SUMP i jako taka doskonale wpasowuje się w strategię planowania przestrzennego oraz System Planowania dla Rozwoju kraju. Podczas kolejnego spotkania zaplanowanego na rok 2015 irlandzki punkt kontaktowy wraz z Instytutem Technologii w Limerick zaprezentują raport na temat tego, jak w najlepszy sposób plany zrównoważonej mobilności miejskiej SUMP mogą zostać włączone do już istniejącego systemu planowania w Irlandii.

Strasbourg
© Genev

Krajowe spotkania sieci są również szansą do tego, aby uzyskać od miast informację zwrotną na temat trudności z jakimi przychodzi im się zmierzyć przy inicjowaniu lub udoskonalaniu procesu SUMP. Przykłady największych wyzwań przed jakimi stają miasta to m.in.:

- czas i środki; potrzeba informacji nt. możliwości uzyskania funduszy
- instytucjonalne i komunikacyjne przeszkody po stronie samorządów
- zapewnienie współpracy ze strony przyległych gmin
- potrzeba oficjalnie obowiązujących rozwiązań prawnych na szczeblu krajowym lub zmian w legislacji wspierających planowanie zrównoważonej urbanistyki
- uzyskanie wysokiego poziomu uczestnictwa grup docelowych
- stworzenie szczegółowego procesu planowania
- współzależność pomiędzy miejską mobilnością i lokalnym biznesem
- rola tzw. „oficera transportowego”, która nie jest jeszcze prawnie usankcjonowana (Czechy)
- brak możliwości monitorowania i strategii ewaluacyjnych oraz know-how w miastach
- trudności we włączaniu interesariuszy do procesu monitorowania i ewaluacji
- obawy o naciski ze strony grup interesu

W krajach, które posiadają już solidną krajową strukturę SUMP, takich jak **Francja** czy **region Flandrii** w Belgii, spotkania krajowe na ogół wypełniają pogłębione dyskusje na konkretny temat. Na przykład w trakcie pierwszego spotkania we Francji skupiono się na następujących kwestiach:

- zaangażowanie interesariuszy oraz udział mieszkańców w rozwijaniu planów zrównoważonej mobilności miejskiej: prezentacje miast **Amiens** oraz **Grenoble** (treść w j. francusku);
- monitorowanie oraz ewaluacja SUMP-ów: prezentacja **Tuluzy** i **Rennes** (treść w j. francusku).

Niektóre krajowe punkty kontaktowe sieci ENDURANCE wykorzystują organizowane przez siebie wydarzenia do promowania pomocnych w procesie planowania narzędzi takich jak np. **ADVANCE audit**.

Kształując krajową politykę

Estonian Ministry of Economy.
Photo: Epp/GNU FDL

Aktywność na szczeblu krajowym pozwala także na wpływanie na kierunek rozwoju danego kraju oraz zaangażowanie do działania władz państwowych czy regionalnych. Nasz **estoński punkt kontaktowy** SEI-Tallinn zdołał włączyć kwestie dotyczące zrównoważonej mobilności miejskiej do porządków obrad Ministerstwa Gospodarki (odpowiedzialnego za transport i politykę energetyczną) oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (odpowiedzialnego za planowanie przestrzenne). Nowy wdrożeniowy plan transportowy o zasięgu krajowym, który w tym roku został przyjęty przez Ministerstwo Gospodarki w Estonii, zawiera długą listę kroków mających na względzie zasady zrównoważonej miejskiej mobilności, których brakowało w uprzednio przyjętym planie. Przykładowo rząd zobowiązuje się do:

- zagwarantowania doradztwa oraz możliwości budowania potencjału w obszarze planowania zrównoważonej mobilności
- rozwijania doradztwa w zakresie planów przystosowania przestrzeni miejskiej dla pieszych
- analizy instytucjonalnych braków w kwestii realizacji założeń polityki zrównoważonej mobilności

Zindywidualizowane wsparcie dla miast

First Austrian ENDURANCE meeting

Najlepsze praktyki

Jednym ze sposobów, w jaki miasta mogą skorzystać na uczestnictwie w projekcie ENDURANCE są inspiracje dobrymi przykładami zaprezentowanymi na krajowych spotkaniach sieci. Na przykład **podczas pierwszego spotkania sieci w Austrii** zaprezentowano trzy najlepsze praktyki reorganizacji publicznej przestrzeni w celu przystosowania jej do tzw. miękkich środków transportu (czyli niezmotywowanych sposobów przemieszczania się) jak również dla poprawy jakości życia. Przedstawione inicjatywy to odpowiednio: zaprojektowanie od nowa głównej ulicy handlowej Wiednia, wprowadzenie szkolnych ulic w Bolzano oraz nacisk na promocję zrównoważonych środków transportu w strategii transportowej w mieście Graz.

Transfer strategii

Aby wzmocnić wymianę dobrych praktyk, ENDURANCE wykorzystuje **schemat**

Testing Dansih mobility board game in Estonia.
Photo: Tiina Salumäe, SEI-T

przekazywania polityki EPOMM. Przykładem może być tu rząd Estonii, który zaangażował się w prace nad przystosowaniem duńskiej gry planszowej o tematyce transportowej. Jest to gra strategiczna, w której gracz musi zmierzyć się z różnymi problematycznymi kwestiami często spotykanymi w sferze planowania mobilności miejskiej takimi jak np. rozbieżność poglądów wśród interesariuszy. Na pierwszej konferencji SUMP w Sopotcie, przedstawiciele duńskiego narodowego punktu kontaktowego zaprezentowali grę reprezentantom z Estonii. Minionej jesieni punkt kontaktowy w Estonii przeprowadził warsztaty, podczas których wspólnie z ekspertami z zakresu transportu i energii oraz urzędnikami z Ministerstwa Gospodarki oraz Ministerstwa Środowiska, gra została przetestowana. Ostateczna wersja transportowej gry planszowej ma być gotowa przed kolejnym spotkaniem krajowym zaplanowanym na luty 2015 r.

Ocena SUMP

Z pomocą ankiety autoewaluacyjnej miasta są w stanie określić wspólnie ze swoim krajowym punktem kontaktowym (NFP) własny stopień zaawansowania w rozwijaniu planów zrównoważonej mobilności miejskiej (SUMP) oraz dowiedzieć się, które z aspektów zrównoważonej polityki transportowej nie zostały jeszcze przez nie wdrożone. Krajowy punkt kontaktowy może wówczas na podstawie wyników takiej ankiety udzielić wskazówek lub poszukać użytecznych publikacji (oraz przetłumaczyć je, jeśli zajdzie taka potrzeba) czy też dotrzeć do ekspertów lub osób z innych miast mających doświadczenie w konkretnych przedsięwzięciach, tak aby pomóc miastu w ulepszaniu jego własnej polityki SUMP. W oparciu o potrzeby danego miasta, krajowy punkt kontaktowy jest w stanie zorganizować sesje szkoleniowe w celu podniesienia kompetencji w wybranym temacie. Zakładka poświęcona **szkoleniom** na internetowej stronie projektu ENDURANCE zawiera listę trenerów planowania zrównoważonej mobilności miejskiej z podziałem na poszczególne kraje. Dodatkowo znaleźć tam można materiały szkoleniowe z dziedziny SUMP.

Budowanie sieci

Second Bulgarian ENDURANCE meeting

Wiele z krajowych punktów kontaktowych projektu ENDURANCE wykorzystuje struktury sieci, które istniały już na początku projektu EPOMM-PLUS w 2009 r. Na przykład:

- Holenderskie Centrum Wiedzy Transportowej (**CROW-KpVV**)
- Program **klima:aktiv mobil** w Austrii
- Sieć **ACT TravelWise** w Zjednoczonym Królestwie

Pierwsze dwa projekty są finansowane ze środków rządowych, natomiast ostatni jest niezależnym stowarzyszeniem typu non profit, które swoją działalność opłaca ze środków pozyskanych ze składek członkowskich oraz dotacji sponsorskich.

First joint ENDURANCE – CIVINET meeting in the Czech Republic

Pozostałe krajowe punkty kontaktowe zbudowały solidne formy partnerstwa do zarządzania i finansowania swoich sieci.

Belgijska sieć **BEPOMM**, która skupia się zarówno na zarządzaniu mobilnością jak również na samych planach zrównoważonej mobilności miejskiej, koordynowana jest przez komitet sterujący składający się z samorządów Brukseli i Flandrii oraz belgijski krajowy punkt kontaktowy Mobil 21. Samorzady na zmianę organizują u siebie krajowe spotkania, podczas gdy Mobil 21 na co dzień zawiaduje działaniami sieci.

Formy partnerstwa wewnątrz sieci mogą mieć również charakter tymczasowy lub mniej stały. **Szwedzki krajowy punkt kontaktowy**, Państwowy Instytut Badań Dróg i Transportu poszerza ofertę projektu ENDURANCE za pośrednictwem sześciu już istniejących miejskich sieci. Zdołał on już doprowadzić do spotkań trzech z nich.

CSDCS na potrzeby **drugiego krajowego spotkania w Bułgarii**, nawiązało strategiczną współpracę z krajowym związkiem samorządów, który na początku listopada zorganizował zebranie miejskich ekspertów w dziedzinie projektów. Skutkiem tego było wydarzenie przygotowane we współpracy z projektem ENDURANCE.

W Czechach start projektu ENDURANCE biegnie się z powstaniem **Czesko-słowackiej sieci CIVINET** założonej w 2014 roku jako oficjalnie działający podmiot prawny. Zamiast rywalizować o tę samą grupę docelową CIVINET, ENDURANCE oraz BUMP podczas pierwszego spotkania sieci 20 lutego 2014 r. zaprezentowały wspólną ofertę. Pod koniec roku czasopismo Smart Cities Magazine poświęciło cały **artykuł** kwestii SUMP oraz sieci ENDURANCE, który następnie został rozdstrybuowany do wszystkich czeskich i słowackich samorządów z liczbą mieszkańców przekraczającą 5000.

Dołącz do sieci!

ENDURANCE będzie kontynuował organizację krajowych sieci oraz wspierał miasta aż do wiosny 2016 r. Do tego czasu stworzone sieci powinny stać się niezależne oraz być zdolne do podtrzymywania wymiany wiedzy i stwarzania okazji do dalszego poszerzenia sieci. Zważywszy na fakt, że Komisja Europejska uważa strategię SUMP za fundamentalny element realizacji założeń zawartych w tzw. Białej Księdze Transportowej, istotnym jest, aby miasta nie przestawały uczyć się i wzajemnie się wspierać w rozwijaniu i ulepszaniu

własnych procesów planowania. Jeśli i Ty chcesz być częścią tego ważnego przedsięwzięcia, [skontaktuj się z punktem kontaktowym w swoim kraju](#).

Nadchodzące wydarzenia

- **Europejska Konferencja na temat Zarządzania Mobilnością-ECOMM**
20-22 maj, Utrecht, Holandia
[strona wydarzenia](#)
- **3rd World Collaborative Mobility Congress (Wocomoco)**
25-26 czerwiec, Innsbruck, Austria
[strona wydarzenia](#)

Aby uzyskać więcej informacji, patrz [kalendarza EPOMM](#).

Co-funded by the Intelligent Energy Europe Programme of the European Union

 ECOMM 2015

 allinx

 feedback

 subscribe

 unsubscribe

 fullscreen

 news archive